

ÎN C H E I E R E

31 iulie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Victoria Lomovschii,
reprezentat de avocatul Valentina Hriplivaia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Victoria
Lomovschii împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Varda” privind anularea
actelor, a ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea
salariului și prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 08 septembrie 2018, Victoria Lomovschii, prin intermediul avocatului
Valentina Hriplivaia a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Varda”
privind anularea actelor, ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă,
încasarea salariului și compensarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 03 aprilie 2018, în baza contractului
individual de muncă nr. 237, a fost angajată pe un termen nedeterminat, în calitate
de șef secție resurse umane, cu salariul de 13 000 de lei, lunar.

La 31 iulie 2018, a fost emis ordinul nr. 417-C privind încetarea (concedierea)
contractului individual de muncă cu nr. 237 din 03 aprilie 2018 pentru absența de
la lucru în perioada 09 iulie 2018 – 31 iulie 2018.

A specificat că ordinul privind eliberarea din funcție este ilegal din
următoarele motive.

La 05 iulie 2018, a înregistrat cerere privind acordarea, pe perioada 09 iulie
2018 – 31 iulie 2018, a concediului suplimentar neplătit, însă i s-a refuzat.

La 13 iulie 2018 și la 20 iulie 2018 i-au fost expediate scrisori prin care i s-a
solicitat explicații referitor la absența de la serviciu pentru perioada 09 iulie 2018 –
11 iulie 2018, 16 iulie 2018 – 20 iulie 2018. În explicații, reclamanta a menționat

că, în perioada 08 iulie 2018 - 14 iulie 2018, a fost peste hotarele țării și în baza cererii depuse, se afla în concediu suplimentar neplătit.

La 31 iulie 2018, a înregistrat la SRL „Varda” cerere privind acordarea, pentru perioada 01 august 2018 – 31 august 2018 a concediului suplimentar neplătit, în temeiul certificatului de dizabilitate.

A susținut că, prin acțiunile administrației SRL „Varda” au fost planificate și o discriminează, deoarece decizia de concediere i-a fost anunțată încă la 08 iunie 2018.

În actele cu privire la constatarea absenței de la serviciu, colaboratorii care le-au semnat, puteau constata numai faptul absenței de la locul de muncă, însă aceste acte deja conțin afirmația precum că a lipsit de la lucru fără motive întemeiate și fără prezentarea documentelor ce justifică lipsa reclamantei.

A solicitat reclamanta anularea ordinului nr. 417-k din 31 iulie 2018 emis de SRL „Varda” și a actelor din 09 iulie 2018 până la 31 iulie 2018 privind constatarea absenței nemotivate de la locul de muncă, ca fiind ilegale; încasarea din contul SRL „Varda” a salariului pentru lipsa forțată de la locul de muncă, pentru perioada 01 septembrie 2018 și până la pronunțarea hotărârii; încasarea din contul pârâtului SRL „Varda” a sumei în mărime de 3 salarii lunare pentru eliberarea ilegală de la locul, în locul restabilirii la locul de muncă; încasarea din contul SRL „Varda” a prejudiciului moral în mărime de 5 salarii lunare și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Victoria Lomovschii.

Prin decizia din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins din lipsă de temei apelul declarat de către Victoria Lomovschii, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia și s-a menținut hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, a reținut că, pentru a beneficia de concediile neplătite, inclusiv persoanelor cu dizabilități, urmează să fie eliberat acordul angajatorului. Astfel, acordarea persoanei cu dizabilități a unui concediu suplimentar fără plată cu o durată de până la 60 de zile calendaristice este la discreția exclusivă a angajatorului, aceasta nefiind o obligație.

A specificat că în raporturile de muncă sarcina probațiunii revine angajatorului, iar în acest context a indicat că, ordinul nr. 417-K emis la 31 iulie 2018 de către SRL „Varda”, a fost emis în strictă conformitate cu legislația în vigoare, ținând cont de faptul că, în cererea din 05 iulie 2018 cu privire la acordare concediului neplătit în perioada 09 iulie 2018 - 31 iulie 2018, Victoria Lomovschii nu a indicat că-și întemeiază demersul pe prevederile art. 39 alin. (2) din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități. Mai mult ca atât, neavând permisiunea administrației de a pleca în concediu, nu s-a prezentat la serviciu. Or, Victoria Lomovschii nu a negat faptul dat, fapt confirmat și în cererea de chemare în judecată și de către reprezentantul ei în dezbaterile judiciare.

Colegiul a subliniat că în cadrul judecării cauzei, instanța de fond a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

A conchis că concluzia instanței de fond este justă, având la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită.

La 20 mai 2019 Victoria Lomovschii, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia, a declarat recurs împotriva deciziei din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f.d.140-148).

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 alin. (1), (2) lit. a) b) și c) și alin. (4) Cod de procedura civilă.

În motivarea recursului a menționat că circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin, instanțele au dat o apreciere neîntemeiată circumstanțelor irelevante pentru soluționarea justă a cauzei și nu a analizat speța sub aspectul verificării legalității nemijlocit a ordinelor și actelor contestate, fapt ce a dus la soluționarea greșită a acesteia, încălcând și aplicând eronat normele de drept material și procedural.

A indicat că instanțele au dat o apreciere arbitrară și greșită materialului probator și nu s-au pronunțat justificat și amplu argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante și cu trimitere la probele administrate.

A specificat că la 05 iulie 2018 a înregistrat la SRL „Varda” cerere privind acordarea concediului suplimentar neplătit pentru perioada 09 iulie 2018 – 31 iulie 2018, la care nu a primit un răspuns, considerând că compania a acceptat tacit cererea. Ulterior însă, la 31 iulie 2018 SRL „Varda” prin ordinul nr. 417-C a încetat contractului individual de muncă încheiat la 03 aprilie 2018, pentru absența de la lucru în perioada 09 iulie 2018 – 31 iulie 2018. Prin urmare, a menționat că nu pot fi reținute argumentele instanțelor de judecată precum că dânsa trebuia să aștepte acordul angajatorului pentru plecarea în concediu în baza cererii din 05 iulie 2018, prin care s-a solicitat concediu suplimentar neplătit.

A afirmat că acțiunile angajatorului SRL „Varda” au fost planificate și discriminatorii, deoarece decizia de concediere i-a fost anunțată la 08 iunie 2018, astfel concedierea a fost efectuată cu încălcarea prevederilor art. 208 Codul muncii.

A conchis că acțiunile ilegale ale pârâtului i-au adus atingere dreptului constituțional la muncă și la un trai decent, fiind privată de posibilitatea de a munci și de a-și asigura existența sa și a familiei sale, cauzându-i prejudiciu moral considerabil, or, consecințele negative suferite pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost vătămate aceste valori, toate acestea raportate la practica CEDO, solicită încasarea prejudiciului moral.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces conform scrisorii de însoțire la 13 aprilie 2019 (f.d. 138), astfel, recursul declarat la 20 mai 2019 de Victoria Lomovschii, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia, a fost depus în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 13 iunie 2019 în adresa intimatului SRL „Varda” a fost expediat recursul declarat de către Victoria Lomovschii, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia, fiind înștiințat despre necesitatea depunerii referinței pe marginea recursului declarat (f.d.152).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Victoria Lomovschii, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Victoria Lomovschii, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Victoria Lomovschii, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia.

În conformitate cu art. 270, 433 lit .a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Victoria Lomovschi,
reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Victor Burduh